

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO
W KLASIE VI
SZKOŁY PODSTAWOWEJ W GRABICACH
ROK SZKOLNY 2022/2023

I. Ogólne zasady PZO:

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje uczniów o zakresie wymagań z języka polskiego oraz o sposobie i zasadach oceniania.
2. **Wszystkie prace klasowe są obowiązkowe.** Jeżeli uczeń w tym czasie był nieobecny na lekcji, musi napisać pracę w terminie późniejszym, wyznaczonym przez nauczyciela.
3. Nauczyciel oddaje poprawione prace w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie.
4. Spisywanie (ściąganie) podczas prac klasowych skutkuje automatycznie oceną niedostateczną oraz jest jednoznaczne z zakończeniem pracy.
5. **Wszelkie plagiaty karane są oceną niedostateczną.**
6. Brak odpowiednich materiałów potrzebnych na lekcję traktowany jest jako nieprzygotowanie do lekcji.
7. **Dwa razy w semestrze uczeń ma prawo zgłosić brak przygotowania do lekcji bez żadnych sankcji.** Fakt ten zostaje odnotowany w dzienniku za pomocą symbolu NP. Każde kolejne nieprzygotowanie skutkuje oceną niedostateczną. Prawo to nie dotyczy lekcji, na których ma odbyć się zapowiadzana forma sprawdzenia umiejętności.
8. Uczeń nie ponosi żadnych konsekwencji, jeśli zgłosi brak przygotowania, które nastąpiło z ważnych przyczyn, potwierdzonych pisemnie przez rodzica/opiekuna.
9. Jeśli uczeń ma trudności w opanowaniu materiału, ma prawo do pomocy ze strony nauczyciela lub innego ucznia. Przewidziane są także zajęcia wyrównawcze, na które uczeń winien chodzić.
10. Nie ocenia się ucznia po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole. Okres ten trwa od dnia do 7 dni (w zależności od długości absencji).
11. Uczeń po każdej nieobecności jest zobowiązany do uzupełnienia braków w zeszycie, zeszycie ćwiczeń oraz innych pracach wskazanych przez nauczyciela.
12. Rodzic w obecności nauczyciela ma prawo wglądu do prac pisemnych swojego dziecka. Prace pisemne przechowywane są przez cały rok na terenie szkoły. Ze względu na ochronę danych osobowych oraz prawa autorskie prace uczniów nie mogą być udostępniane poza terenem szkoły.
13. Forma i sposób informowania o postępach i zagrożeniach uczniów jest zgodna z wytycznymi WZO.

II. Formy sprawdzania poziomu osiągnięć uczniów:

Na lekcjach języka polskiego obowiązują następujące formy sprawdzania poziomu osiągnięć uczniów:

- 1. Test diagnostyczny (diagnoza)** – rozumiany jako obiektywna próba polegająca na wykonaniu przez uczniów różnego rodzaju zadań, ćwiczeń itp., w celu rozpoznania stanu ich wiedzy i umiejętności dla opracowania dalszej drogi postępowania.
 - a) Nauczyciel przeprowadza w zależności od potrzeb w ciągu całego cyklu kształcenia.
 - b) Jest zapowiedziany co najmniej tydzień wcześniej, z jednoczesnym określeniem przez nauczyciela czasu trwania i zakresu materiału.
 - c) Wyniki tekstu diagnostycznego „na wejście” stanowią jedynie diagnozę wiedzy i umiejętności ucznia i nie są podstawą do wystawienia stopnia bieżącego.

- 2. Sprawdziany** – rozumiane jako zaplanowane przez nauczyciela dłuższe samodzielne pisemne prace kontrolne uczniów, przeprowadzane w szkole podczas zajęć edukacyjnych, mające na celu sprawdzenie wiedzy i umiejętności uczniów z danej partii materiału.
 - a) Sprawdziany mogą zostać zaplanowane na jedną lub dwie godziny lekcyjne.
 - b) Obejmują co najmniej jeden dział programowy.
 - c) Poprzedzone są lekcją powtórzeniową.
 - d) Zapowiedziane są z tygodniowym wyprzedzeniem. Przy zapowiadaniu nauczyciel podaje informacje dotyczące zakresu, celu, formy i terminu pracy.
 - e) Zapowiedziany sprawdzian wpisywany jest do dziennika elektronicznego Librus w terminarzu.
 - f) Nauczyciel ma obowiązek poprawić sprawdzian w terminie do dwóch tygodni od ich napisania. Jeśli termin ten zostanie przekroczony, nauczyciel nie wpisuje ocen niedostatecznych lub na prośbę uczniów przeprowadza sprawdzian powtórnie.
 - g) Uczeń, który opuścił sprawdzian musi go napisać w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły. Niedotrzymanie tego terminu skutkuje oceną niedostateczną.

- 3. Prace klasowe** – rozumiane jako zaplanowane przez nauczyciela dłuższe samodzielne pisemne formy wypowiedzi, przeprowadzone w szkole podczas zajęć edukacyjnych, mające na celu sprawdzenie umiejętności komponowania tekstów własnych zgodnie z określonymi warunkami.
 - a) Prace klasowe są zaplanowane na dwie godziny lekcyjne.
 - b) Zapowiedziane są z tygodniowym wyprzedzeniem. Przy zapowiadaniu nauczyciel nie podaje tematów wypracowań.
 - c) Zapowiedziana praca klasowa wpisywana jest do dziennika elektronicznego Librus w terminarzu.

- d) Nauczyciel ma obowiązek poprawić prace klasowe w terminie do dwóch tygodni od ich napisania. Jeśli termin ten zostanie przekroczony, nauczyciel nie wpisuje ocen niedostatecznych lub na prośbę uczniów przeprowadza prace klasowe powtórnie.
- e) Uczeń, który opuścił pisemną pracę klasową musi ją napisać w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły. Nie dotrzymanie tego terminu skutkuje oceną niedostateczną.

4. Kartkówki – rozumiane jako krótkie prace pisemne sprawdzające wiadomości i umiejętności uczniów, obejmujące maksymalnie materiał z trzech ostatnich tematów lub z tematu bieżącego.

- a) Kartkówki trwają nie dłużej niż 15 minut.
- b) Nie muszą być zapowiadane z wyprzedzeniem.
- c) Nie podlegają poprawie.
- d) Uczeń nie ma obowiązku pisania kartkówki, podczas której był nieobecny.

5. Odpowiedź ustna – rozumiana jako krótsza lub dłuższa ustna reakcja ucznia na pytania skierowane do niego przez nauczyciela.

- a) **Obejmuje materiał z trzech ostatnich tematów omawianych na lekcji.**
- b) Oceniając na stopień odpowiedź ustną nauczyciel bierze pod uwagę zawartość rzeczową, dobór środków językowych, sposób prezentacji, umiejętność formułowania myśli i argumentacji.
- c) Krótkie odpowiedzi uczniów oraz merytoryczna aktywność na lekcji nie podlega ocenie cyfrowej, ale jest odnotowywana jako plus.

6. Zadanie domowe – rozumiane jako wszystkie formy pisemne, ustne lub inne, zadane przez nauczyciela do samodzielnego wykonania w domu.

- a) Uczeń ma obowiązek wykonywać zadania domowe systematycznie.
- b) W ciągu semestru uczeń ma prawo do **dwukrotnego zgłoszenia braku pracy domowej**. Fakt ten odnotowywany jest w dzienniku za pomocą symbolu BZ. Każdy kolejny brak zadania domowego skutkuje oceną niedostateczną.
- c) Zgłoszenie braku pracy domowej powinno nastąpić na początku lekcji, jeszcze przed sprawdzaniem prac przez nauczyciela. Jeśli uczeń nie zgłosi braku zadania, a podczas sprawdzania wykaże jego brak, otrzymuje ocenę niedostateczną.
- d) Każdy brak zadania domowego uczeń ma obowiązek uzupełnić i na polecenie nauczyciela okazać do wglądu.
- e) W przypadku dłuższych form pisemnych zadania domowego (np. wypracowanie) uczeń ma obowiązek oddać pracę w wyznaczonym terminie. Po upływie wyznaczonego terminu prace nie będą przyjmowane i będą skutkowały oceną niedostateczną.
- f) Nauczyciel w ocenie zadania domowego kieruje się kryteriami dostosowanymi do formy zadania domowego.

- 7. Aktywność na lekcji** – rozumiana jako czynne uczestniczenie ucznia w rozwiązywaniu problemu, tematu, zadań itp. podczas zajęć.
- a) Oceniana jest za pomocą znaków + i –.
 - b) Pięć uzyskanych plusów skutkuje oceną bardzo dobrą.
 - c) Trzy uzyskane minusy skutkują oceną niedostateczną.
- 8. Zeszyt i zeszyt ćwiczeń** – rozumiane jako zeszyty, w których uczniowie systematycznie prowadzą notatki, zapisy z lekcji, wykonują ćwiczenia i odrabiają prace domowe.
- a) Uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnienia ww. zeszytów w terminie tygodnia od dnia powrotu do szkoły.
 - b) Sprawdzane są regularnie, zgodnie z zakresem omawianego materiału. Ocenie podlegają wybrane partie ćwiczeń lub notatek.
 - c) Nauczyciel ma prawo zażądać od ucznia zeszytu i zeszytu ćwiczeń do sprawdzenia w każdej chwili.
- 9. Znajomość lektur** – rozumiana jako wiedza i umiejętności z zakresu przeczytanego tekstu.
- a) Formy sprawdzania znajomości lektur mogą przybierać różne formy pisemne oraz ustne.
 - b) W zależności od formy sprawdzenia stosuje się odpowiednie kryteria oceniania.
 - c) Każdy uczeń musi wykazać się znajomością lektur obowiązkowych, zgodnych z wytycznymi podstawy programowej dla każdego etapu edukacyjnego.
 - d) Na każdy rok szkolny oprócz lektur obowiązkowych przypadają co najmniej dwie lektury uzupełniające. Zakres ich znajomości będzie sprawdzany tak, jak w przypadku lektur obowiązkowych.
 - e) Ocena niedostateczna z lektury może zostać poprawiona zgodnie z warunkami poprawy wykazanymi w PZO oraz Statucie Szkoły.
- 10. Recytacja tekstów poetyckich i prozy.**

Kryteria oceny:

- zgodność z tekstem,
- płynność recytacji (bez poprawek, podpowiedzi),
- przestrzeganie znaków przestankowych,
- dostosowanie tempa recytacji i barwy głosu do treści oraz nastroju utworu,
- gesty i mimika.

1. warunek – dop.

1. i 2. Warunek – dst.

1. i 2. i 3. Warunek – db.

1. i 2. I 3. I 4. Warunek –bdb.

Wszystkie warunki – cel.

DYKTANDA

0-1 błąd – bardzo dobry

2 błędy – dobry

3 błędy – dostateczny

4 błędy – dopuszczający

5 i więcej błędów – niedostateczny

Błędy 2 kategorii oraz interpunkcja nie są liczone w pracach uczniów z dysortografią.

0-3 błędy – bardzo dobry

4-6 błędów – dobry

7-9 błędów – dostateczny

10 i więcej błędów - niedostateczny

Błędy ortograficzne to błędy wykraczające przeciwko zasadom:

- *Pisownia wielką literą nazw własnych;*
- *Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h;*
- *Pisownia „nie” z czasownikiem, rzeczownikiem, przymiotnikiem, przysłówkiem, liczebnikiem, zaimkiem;*
- *Pisownia przyimków z rzeczownikiem;*
- *Pisownia zaimków i zwrotów grzecznościowych;*
- *Pisownia wyrazów z q, ę, om, on, em, en;*
- *Pisownia czasowników z częstkami –by, bym, byś, byście;*
- *3 błędy interpunkcyjne to 1 błąd ortograficzny*

11. Inne formy pracy ucznia niewymienione powyżej, np.

Ocena realizacji zadań w grupie

Kryteria oceny współpracy w grupie:

-planowanie i organizacja pracy,

-efektywne współdziałanie; -wywiązywanie się z powierzonych ról; -twórcze rozwiązanie problemu.

III. Częstotliwość sprawdzania osiągnięć uczniów

1. Nauczyciel ma obowiązek systematycznego sprawdzania osiągnięć uczniów zgodnie z zapisami statutowymi szkoły. Częstotliwość poszczególnych form sprawdzających:
 - a) Odpowiedź ustna i kartkówki – możliwość na każdej lekcji.
 - b) Wykonywanie przez uczniów ćwiczeń – możliwość na każdej lekcji.
 - c) Wypracowania klasowe – co najmniej dwa w semestrze.
 - d) Sprawdziany – po każdej większej partii materiału, co najmniej dwa w semestrze.
 - e) Zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń – według uznania nauczyciela, nie rzadziej niż raz w semestrze.
 - f) Zadania domowe – możliwość na każdej lekcji.

IV. Podstawowe założenia oceniania form wypowiedzi pisemnych

1. Nauczyciel przy sprawdzaniu prac pisemnych zobowiązany jest do opatrzenia oceny cyfrowej komentarzem słownym, który wyjaśni ocenę, podkreśli zalety pracy i będzie informował o elementach, nad którymi uczeń musi popracować.
2. Każda forma wypowiedzi jest oceniana według innych kryteriów, zależnych od formy wypowiedzi. Kryteria te każdorazowo nanoszone są na pracę uczniów.
3. W większości prac pisemnych przyjmuje się następujące kryteria oceny:

- a) Realizacja tematu wypowiedzi (temat) – wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, wypowiedź jest w całości na temat. **Jeżeli praca jest nie na temat uczeń otrzymuje 0 punktów, co skutkuje oceną niedostateczną.**
- b) Charakterystyczne cechy wypowiedzi – pojawienie się obowiązkowych elementów dla danej formy, konsekwencja wypowiedzi, logiczność zdarzeń, argumentacja wnikliwa, poparta przykładami.
- c) Kompozycja tekstu – zgodna z formą wskazaną w poleceniu, logiczność, spójność wypowiedzi, wyodrębnienie akapitów.
- d) Poprawność językowa – dopuszczalne 3 błędy językowe (w krótkich formach wypowiedzi dopuszczalny 1 błąd).
- e) Ortografia – dopuszczalne 3 błędy ortograficzne (w krótkich formach wypowiedzi dopuszczalny 1 błąd).
- f) Interpunkcja – dopuszczalnych 5 błędów interpunkcyjnych (w krótkich formach wypowiedzi dopuszczalne 2 błędy).
- g) Estetyka – stosowanie akapitów, marginesów, przejrzystość pracy.

h) Przykładowe kryteria oceny głównych form wypowiedzi:

KLASA VI

LIST OFICJALNY

L.p.	Kryterium	Uczeń:	Punkty
I	Temat	3 pkt Uczeń: pisze wypowiedź, zachowując formalne wyróżniki listu (podaje miejscowość, datę, dane adresowe nadawcy i adresata); określa cel listui tworzy wypowiedź rozwiniętą, bogatą treściowo; stosuje zwroty	3

		do adresata dostosowane do oficjalnej sytuacji komunikacyjnej; zaczyna i kończy list właściwymi zwrotami grzecznościowymi; zachowuje układ graficzny odpowiedni dla listu. 2 pkt Uczeń: pisze wypowiedź, pomijając niektóre formalne wyróżniki listu (podaje tylko dane adresowe nadawcy i adresata); określa cel listu, ale nie tworzy wypowiedzi rozwiniętej; LUB nie stosuje zwrotów do adresata dostosowanych do oficjalnej sytuacji komunikacyjnej; LUB nie zaczyna i nie kończy listu właściwymi zwrotami grzecznościowymi; LUB nie zachowuje układu graficznego odpowiedniego dla listu. 1 pkt Uczeń: pisze wypowiedź, pomijając niektóre formalne wyróżniki listu (np. podaje tylko dane adresowe nadawcy); określa cel listu; stosuje zwroty do adresata odpowiednie do oficjalnej sytuacji komunikacyjnej. 0 pkt Uczeń pisze pracę na inny temat lub w innej formie	
II	Styl	1 pkt Styl konsekwentny, dostosowany do formy wypowiedzi. 0 pkt Styl niekonsekwentny lub niedostosowany do formy wypowiedzi	1
III	Język	1 pkt Dopuszczalne 3 błędy (fleksyjne, składniowe, leksykalne, frazeologiczne). 0 pkt Więcej niż 3 błędy (fleksyjne, składniowe, leksykalne, frazeologiczne).	1
IV	Ortografia	1 pkt Dopuszczalne 2 błędy. 0 pkt Więcej niż 2 błędy.	1
V	Interpunkcja	1 pkt Dopuszczalne 3 błędy. 0 pkt Więcej niż 3 błędy.	1
VI	Estetyka zapisu	Dopuszczalne 2-3 estetyczne skreslenia	1

CHARAKTERYSTYKA

KRYTERIA	Ilość punktów
I TEMAT (0 – 7)	0 – 1 p.
1. 1. Rozwinięcie tematu obejmuje:	0 – 1 p.
a) przedstawienie postaci	0 – 1 p.
b) trafne nazwanie cech (co najmniej trzech),	0 – 1 p.
c) poparcie przykładami przynajmniej dwóch cech	0 – 1 p.
d) poparcie przykładami pozostałych wymienionych cech	0 – 1 p.
e) wnioskowanie wynikające z realizacji tematu	0 – 1 p.
f) ocena postaci	
1. 1. Praca jest poprawna pod względem rzeczowym	
II KOMPOZYCJA (0 – 3)	0 – 1 p.
1. 1. Tekst jest trójdzielny	0 – 1 p.
2. 2. Tekst ma kompozycję właściwą dla charakterystyki.	0 – 1 p.
3. 3. Tekst jest spójny, widoczne językowe	

nawiązania pomiędzy poszczególnymi częściami pracy.	
III JĘZYK I STYL (0 – 2) 1. 1. Tekst poprawny pod względem słownictwa, również w związkach frazeologicznych. 2. 2. Poprawne łączenie wyrazów, zdań, nie pojawia się powtarzanie tych samych struktur zdaniowych 3. 3. Trafnie dobrane środki językowe i stylistyczne (nie ma kolokwializmów, mieszania stylów, powtarzania wyrazów itp.) 4. Styl jest funkcjonalny, dostosowany do formy wypowiedzi	0-3 bł. – 2 p. 4 bł. - 1p. 5bł –0 p. 0-1 p.
IV ZAPIS (0 – 3) Poprawna ortografia (dopuszczalne dwa błędy), dyslektycy (dopuszczalne trzy błędy) Poprawna interpunkcja (dopuszczalne trzy błędy), dyslektycy (dopuszczalne cztery błędy)	Dopuszczalne 2 bł.->1p. 0 – 1 p.

KRYTERIA OCENY WYPOWIEDZI O CHARAKTERZE ARGUMENTACYJNYM

1. Praca świadczy o zrozumieniu tematu.
2. Wyraźne sformułowanie tezy
3. Trafny dobór argumentów i zachowana hierarchia .
4. Powołanie się na znane autorytety.
5. Logiczne wyprowadzenie i jasne sformułowanie wniosku końcowego.

6. Zachowanie właściwych proporcji między poszczególnymi częściami pracy.
7. Dostosowanie słownictwa do charakteru rozprawki.
8. Brak wyrażen potocznych, zabarwionych emocjonalnie.
9. Trafność stosowania cytatów.
10. Poprawność stylistyczna, ortograficzna i interpunkcyjna.

OPOWIADANIE Z DIALOGIEM; OPOWIADANIE TWÓRCZE NA PODSTAWIE BAŚNI LUB LEGENDY

L.p.	Kryterium	Uczeń:	Punkty
I	Temat	3 pkt Uczeń: konsekwentnie tworzy świat przedstawiony z różnorodnych elementów, uplastycznia je; układa wydarzenia w logicznym porządku, zachowując ciąg przyczynowo-skutkowy; konsekwentnie posługuje się wybraną formą narracji; dynamizuje akcję; wprowadza dialog; urozmaica wypowiedź. 2 pkt Uczeń: tworzy świat przedstawiony, ale niekonsekwentnie LUB nie uplastycznia go; LUB nie układa wydarzeń w logicznym porządku; LUB niekonsekwentnie posługuje się wybraną formą narracji; LUB nie dynamizuje akcji; wprowadza dialog. 1 pkt Uczeń: tworzy świat przedstawiony, ale informacje o jego elementach są ogólnikowe; niekonsekwentnie stosuje wybraną formę narracji; tworzy tekst w większości uporządkowany. 0 pkt Uczeń pisze pracę na inny temat lub w innej formie.	3
II	Styl	1 pkt Styl konsekwentny, dostosowany do formy wypowiedzi. 0 pkt Styl niekonsekwentny lub niedostosowany do formy wypowiedzi	1
III	Język	1 pkt Dopuszczalne 3 błędy (fleksyjne, składniowe, leksykalne, frazeologiczne). 0 pkt Więcej niż 3 błędy (fleksyjne, składniowe, leksykalne, frazeologiczne).	1

IV	Ortografia	1 pkt Dopuszczalne 2 błędy. 0 pkt Więcej niż 2 błędy. Uczeń z dysleksją: Zamykanie myśli w obrębie zdań	1
V	Interpunkcja	1 pkt Dopuszczalne 3 błędy. 0 pkt Więcej niż 3 błędy. Uczeń z dysleksją: Rozpoczynanie zdań wielką literą i zamykanie kropką (lub innym znakiem kończącym zdanie	1
VI	Estetyka zapisu	Dopuszczalne 2-3 estetyczne skreślenia	1

Sposób oceniania prac pisemnych

1. Zgodnie z WZO i Statutem Szkoły ocenę ze sprawdzianów ustala się według skali procentowej:

ocena ze sprawdzianu	procent liczby punktów
Celująca	100%
bardzo dobra	90-99%
Dobra	70-89%
Dostateczna	50 -69%
Dopuszczająca	30 – 49%
Niedostateczna	do 29%

Dla dzieci z orzeczeniem, opinią wg skali:

ocena ze sprawdzianu	procent liczby punktów
Celująca	91-100%
bardzo dobra	85-90%
Dobra	65-84%
Dostateczna	45 -64%
Dopuszczająca	25 – 44%
Niedostateczna	do 24%

2. O postępach w nauce uczeń i jego rodzice informowani są w formie:

- oceny cząstkowe z języka polskiego są przekazywane rodzicom na ogólnych i indywidualnych zebraniach rodziców oraz wstawiane na bieżąco do dziennika elektronicznego Librus, i mają one charakter:
 - ❖ oceny (stopnia szkolnego),
 - ❖ oceny ustnej,
- postępy ucznia są omawiane w trakcie indywidualnych rozmów z rodzicem lub opiekunem, jak również poprzez dziennik elektroniczny Librus,
- rodzic oraz uczeń ma prawo wglądu w pisemne prace klasowe dziecka, które znajdują się u nauczyciela,
- krótkie sprawdziany uczeń pokazuje rodzicom na bieżąco.

Wszystkie oceny znajdują się przy ocenianym zadaniu, jak również w dzienniku.

3. Uczniowie z dostosowaniem wymagań edukacyjnych do ich możliwości (stwierdzone i zapisane w opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną):

- mogą zdobyć mniej punktów, aby uzyskać ocenę dopuszczającą (tworzenie własnego tekstu, sprawdziany z zakresu: czytania ze zrozumieniem, nauki o języku, frazeologii, znajomości lektur szkolnych),

- mają możliwość poprawy dyktanda z uwzględnieniem poprawek naniesionych przez nauczyciela.

4. Uczennica z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, uczęszczająca do VI klasy, pracuje z nauczycielem wspomagającym zgodnie z podstawą programową, jej właściwą, oraz realizuje swój indywidualny program nauki (IPET). W lekcje języka polskiego jest włączana w miarę możliwości i uzyskuje za to ocenę w postaci naklejki odpowiedniego koloru za właściwie podjętą aktywność w czasie zajęć.

5. Uczniowie ze stwierdzoną dysleksją rozwojową (stwierdzoną i zapisaną w opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną) mają następujące ułatwienia:

- większa tolerancja błędów ortograficznych i interpunkcyjnych przy redagowaniu różnych form wypowiedzi,
- otrzymywanie punktów za estetykę pracy (jeśli takie kryterium jest przewidziane) bez względu na nieczytelność pisma, skreślenia,
- wielokrotne poprawianie dyktand, wielokrotne przepisanie tekstu dyktanda po uwzględnieniu poprawek nauczyciela,
- więcej czasu na sprawdzianach (w zależności od potrzeby uczniów i zaleceń zapisanych w poszczególnych opiniach).

Ocenianie zgodnie ze skalą:

ocena ze sprawdzianu	procent liczby punktów
Celująca	91-100%
bardzo dobra	85-90%
Dobra	65-84%
Dostateczna	45 -64%
Dopuszczająca	25 – 44%
Niedostateczna	do 24%

6. Uczeń, który w wyniku klasyfikacji rocznej uzyskał ocenę niedostateczną może zdawać egzamin poprawkowy. Wymagania edukacyjne do egzaminu poprawkowego zgodne z PSO przygotowuje nauczyciel prowadzący zajęcia.

7. Zgodnie z wprowadzeniem średniej ważonej na języku polskim obowiązują następujące wagi:

- ❖ **Waga 1 (kolor czarny)** – zadanie domowe, aktywność,
- ❖ **Waga 2 (kolor niebieski)** – kartkówka, odpowiedź ustna, zeszyt, konkurs (etap szkolny),
- ❖ **Waga 3 (kolor czerwony)** – sprawdzian, praca klasowa, recytacja, wypracowanie, dyktando, projekt, praca dodatkowa, konkurs (etap rejonowy, wojewódzki).

Zgodnie z WSO, do obliczenia średniej ocen wykorzystuje się oceny zawarte w poniższej tabeli:

Oceny bieżące	Zapis w dzienniku	Wartość do obliczenia średniej
niedostateczny	1	1
niedostateczny plus	1+	1,5
dopuszczający minus	2-	1,75
dopuszczający	2	2
dopuszczający plus	2+	2,5
dostateczny minus	3-	2,75
dostateczny	3	3
dostateczny plus	3+	3,5
dobry minus	4-	3,75
dobry	4	4
dobry plus	4+	4,5
bardzo dobry minus	5-	4,75
bardzo dobry	5	5
bardzo dobry plus	5	5,5
celujący minus	6-	5,75
celujący	6	6

Oceny półroczne i roczne z języka polskiego ustala się według następujących średnich ważonych uzyskanych przez uczniów:

0 - 1,65 niedostateczny
 1,66 - 2,65 dopuszczający
 2,66 - 3,65 dostateczny
 3,66 - 4,65 dobry
 4,66 - 5,65 bardzo dobry
 5,66 - 6,00 celujący

Przy wystawianiu oceny półrocznej i rocznej brana jest pod uwagę średnia ważona oraz możliwość podwyższenia oceny o jeden stopień uczniowi, który w ciągu roku szkolnego wykazał się szczególną pracą i zaangażowaniem.

KRYTERIA OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – *NOWE Słowa na start!* dla klasy 6 szkoły podstawowej

Prezentowane wymagania edukacyjne są zintegrowane z planem wynikowym autorstwa Magdaleny Lotterhoff, będącego propozycją realizacji materiału zawartego w podręczniku *NOWE Słowa na start!* do klasy 6. Wymagania dostosowano do sześciostopniowej skali ocen.

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
2. Inni, obcy, tacy sami?	• opisuje obraz	• omawia kompozycję obrazu	• wypowiada się na temat specyfiki komiksu	• formułuje problem przedstawiony na obrazie	• bierze udział w dyskusji na temat problemu

		• charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• wyraża własny sąd o obrazie	przedstawionego na obrazie
3. i 4. Wyobcowanie	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcia: <i>akcja, wątek, fabuła</i> <i>jednowątkowa, fabuła wielowątkowa, narrator</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• omawia problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• podejmuje dyskusję na temat wyobcowania i tolerancji
5. Zmartwienia	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcia: <i>związek frazeologiczny</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• podejmuje dyskusję na temat sposobu traktowania osób z niepełnosprawnością
6. Czym jest starość?	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie puenty utworu	• podejmuje dyskusję na temat sposobu postrzegania ludzi starych
7. Tolerancja religijna	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • omawia specyfikę miejsca akcji • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadcza bohaterka	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• przedstawia informacje na temat jednej z religii wymienionych we fragmencie • podejmuje dyskusję na temat tolerancji religijnej
8. i 9. Co już wiemy o odmiennych częściach mowy?	• rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy	• odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych • wymienia kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy	• rozpoznaje formę wskazanej części mowy	• stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście	
10., 11., 12., 13. i 14. Rafał Kosik, Felix, Net i Nika oraz	• relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy	• określa problematykę utworu • nazywa uczucia, których	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w	• wypowiada się na temat rozwoju techniki i jej wpływu na życie

Gang Niewidzialnych ludzi	- przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>powieść fantastycznonaukowa (science fiction)</i>	- realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst	- doświadczają bohaterowie • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi	utworze i określa wartości ważne dla bohaterów	- codzienne, wskazuje wady i zalety • podejmuje dyskusję na temat sztucznej inteligencji • tworzy opowiadanie w konwencji <i>science-fiction</i>
15. i 16. Jak redaguje charakterystykę?	• wskazuje różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci	• odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru • przygotowuje materiały do napisania charakterystyki	• tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego	• tworzy charakterystykę wskazanego bohatera literackiego • stosuje zasady budowania akapitów	
17. Wpływ otoczenia	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie: <i>stereotyp</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• uczestniczy w dyskusji na temat stereotypowego postrzegania innych ludzi • przedstawia wybrany stereotyp
18. Jak korzystać ze słownika poprawnej polszczyzny?	• odnajduje hasło w słowniku poprawnej polszczyzny	• wyszukuje w słowniku potrzebne informacje	• wykorzystuje słownik poprawnej polszczyzny przy tworzeniu tekstów	• przygotowuje wyjaśnienia, które pomagają zrozumieć przyczynę danej formy zapisu	
19. Wykluczenie	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • odnosi problematykę fragmentu do swoich własnych doświadczeń	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• bierze udział w dyskusji na temat przyczyn wykluczania niektórych osób
20. Człowiek wobec świata	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wskazuje środki	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje wiersz	• uczestniczy w dyskusji na temat zagrożeń, jakie dla relacji międzyludzkich

	liryczny	stylistyczne i określa ich funkcję	wzbudza w nim czytany tekst		niesie ze sobą rozwój technologii
21. Tęsknota	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie: <i>uchodźca</i>	• określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których bohaterowie musieli opuścić swój dom • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi • omawia funkcję specyficznego języka, którym posługuje się narrator • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • interpretuje metaforyczne wypowiedzi babci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• podejmuje dyskusję na temat priorytetów, którymi kieruje się człowiek, zwłaszcza w sytuacji zagrożenia
22. Pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników	• relacjonuje zasady pisowni zakończeń - <i>dztwo</i>, -<i>dzki</i> oraz -<i>ctwo</i>, -<i>cki</i>	• wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów	• wskazuje właściwe formy wyrazów	• tworzy poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników	
23. Podsumowanie i powtórzenie	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>narrator</i>, <i>powieść</i>, <i>świat przedstawiony</i>, <i>akcja</i>, <i>wątek</i>, <i>fabuła</i>, <i>jednowątkowa</i>, <i>powieść fantastycznonaukowa</i>, <i>charakterystyka</i>, <i>pisownia trudnych form rzeczowników i przymiotników</i>, <i>odmienne części mowy</i>, <i>rodzina wyrazów</i>, <i>wyrazy pokrewne</i>, <i>słownik poprawnej polszczyzny</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
25. Trudne sprawy	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte	• omawia kompozycję obrazu	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia	• formułuje problem przedstawiony na obrazie	• porównuje obraz z innymi tekstami kultury

	przez malarza	• charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	postaci • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• wyraża własny sąd o obrazie • interpretuje funkcję barw	podejmującymi podobną problematykę
26. Ważne pytania	• relacjonuje treść fragmentu • przytacza pytania zadane w tekście	• wyjaśnia, na czym polega pytanie filozoficzne	• definiuje pojęcie szczęścia	• wyraża własną opinię na temat zagadnień poruszonych w tekście	• formułuje inne pytania filozoficzne
27. Poetycki obraz jesieni	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • określa nastrój utworu	• określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne tekstu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• przywołuje i interpretuje inne teksty przedstawiające jesień
28. Grypa duszy	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego	• określa tematykę fragmentu • wyjaśnia przyczyny, dla których dziadek podjął decyzję o przeprowadzce • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• podejmuje dyskusję na temat przyczyn melancholii • omawia obraz Fredericka Cayley Robinsona
29. Dzieciństwo wobec dorosłości	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • określa nastrój utworu	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje i omawia różnice pomiędzy dorosłością a dzieciństwem	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• omawia inne teksty kultury prezentujące obraz dzieciństwa
30. Strata bliskiej osoby	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• przywołuje i interpretuje inne teksty kultury poruszające temat śmierci

	• wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i>		utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów		
31. Jak opisuje przeżycia wewnętrzne?	• wymienia cechy opisu przeżyć wewnętrznych	• przygotowuje materiały do opisu przeżyć wewnętrznych	• redaguje plan opisu przeżyć wewnętrznych	• redaguje pełny, spójny i poprawny opis przeżyć wewnętrznych • stosuje zasady budowania akapitów	
32. Pierwsza miłość	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat zachowań osób zakochanych • redaguje opis przeżyć wewnętrznych Kaśki
33. Czym różnią się czasowniki dokonane od niedokonanych?	• wyjaśnia pojęcia: <i>czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i>	• uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników • wskazuje formy dokonane w tekście	• tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych	• stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście	
34. Jaką funkcję pełnią czasowniki w stronie czynnej i biernej?	• wyjaśnia pojęcia: <i>strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie</i>	• wskazuje zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności • przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną	• wskazuje czasowniki nieprzechodnie	• wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia dlaczego	
35. Pisownia trudnych form czasowników	• wyjaśnia pojęcie: <i>bezokolicznik</i>	• wskazuje różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników • wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników	• tworzy formy osobowe do podanych bezokoliczników • zapisuje bezokoliczniki od podanych form osobowych	• używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście	
38., 39.	• wyjaśnia pojęcia: <i>opis</i>	• omawia sytuacje	• redaguje opis sytuacji na	• redaguje dobrze	

Opis sytuacji, przeżyć wewnętrznych i dzieła sztuki	<i>sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki</i> wymienia elementy składające się na opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki	przedstawione na ilustracjach opisuje emocje postaci, przedstawionych na ilustracjach	podstawie podanego planu - opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji - odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne znaczenia wskazanych elementów, występujących na obrazach	zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji - tworzy pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne, posługując się bogatym słownictwem - przy opisie dzieła sztuki wnikliwie przedstawia elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy artyzmu, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość	
36. i 37. Samotność	<i>Wieczór Anny Kamieńskiej:</i> - referuje treść wiersza - określa rodzaj literacki - wskazuje podmiot liryczny - wyjaśnia pojęcie: <i>anafora</i> <i>Rutka Joanny Fabickiej:</i> - relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wskazuje narratora	<i>Wieczór Anny Kamieńskiej:</i> - wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję <i>Rutka Joanny Fabickiej:</i> - określa tematykę fragmentu - wskazuje funkcję rodzaju narracji - charakteryzuje bohaterów fragmentu	<i>Wieczór Anny Kamieńskiej:</i> - opowiada o problematyce utworu - określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst <i>Rutka Joanny Fabickiej:</i> - określa problematykę fragmentu - wskazuje elementy fantastyczne i określa ich funkcję - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	<i>Wieczór Anny Kamieńskiej:</i> - wyraża własny sąd na temat wiersza - interpretuje utwór <i>Rutka Joanny Fabickiej:</i> - wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń - interpretuje przenośnię użytą we fragmencie	omawia kontekst historyczny fragmentu książki Joanny Fabickiej

38. Jaka funkcję pełnią zaimki?	- wymienia rodzaje zaimków - podaje zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków	- używa zaimków w odpowiednim kontekście - zastępuje różne wyrazy zaimkami	- tworzy odpowiednie formy zaimków - wskazuje jakie części mowy zastępują podane zaimki	używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach	
39. Rodzinny kryzys	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wskazuje narratora - wyjaśnia pojęcia: <i>powieść detektywistyczna, szyfr</i>	- określa tematykę fragmentu - wskazuje funkcję rodzaju narracji - charakteryzuje bohaterów fragmentu	- określa problematykę fragmentu - wymienia cechy powieści detektywistycznej w utworze - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	- przedstawia wybraną powieść detektywistyczną - redaguje opowiadanie z wątkiem detektywistycznym
40. Ludzie telewizji	wymienia profesje związane z telewizją	opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu programów telewizyjnych	nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji	omawia specyfikę telewizji jako medium	
41. Niewidzialne sprawy	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wskazuje narratora - wyjaśnia pojęcia: <i>teatr, fikcja literacka</i>	- określa tematykę fragmentu - wskazuje funkcję rodzaju narracji - charakteryzuje bohaterów fragmentu	- określa problematykę fragmentu - wypowiada się na temat specyfiki teatru - nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie - określa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	uczestniczy w dyskusji na temat <i>niewidzialnych ludzi i niewidzialnych spraw</i>
42. Programy telewizyjne	wymienia programy telewizyjne	podaje przykłady programów telewizyjnych i klasyfikuje je do właściwych kategorii	wymienia cechy programów telewizyjnych	redaguje tekst informacyjny	redaguje reklamę

43. Korzystanie z telefonu	• relacjonuje treść artykułu • wyjaśnia pojęcia: <i>e-higienia, fonoholizm</i>	• określa temat i główną myśl tekstu	• wskazuje cechy artykułu prasowego we fragmencie	• odróżnia informacje o faktach od opinii	
44. Podsumowanie i powtórzenie	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść detektywistyczna (kryminalna), narracja pierwszoosobowa, anafora, fikcja literacka, opis przeżyć wewnętrznych, pisownia trudnych czasowników, zaimki, czasowniki dokonane i niedokonane, strona czynna i bierna czasowników, czasowniki przechodnie i nieprzechodnie, ludzie telewizji, programy telewizyjne</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
46. Jacy jesteśmy?	• opisuje obraz	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• omawia funkcję tła • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• interpretuje fakt umieszczenia na obrazie rzeźby Rodina • formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
47. i 48. Bajki Ignacego Krasickiego	• wypowiada się na temat Ignacego Krasickiego • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, morał, epika, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajek	• wskazuje uosobienia w bajkach i określa ich funkcję • wskazuje w utworach cechy gatunkowe	• wskazuje i omawia morał w bajkach • wskazuje wartości o których mowa w utworach	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń	• omawia kontekst historyczny twórczości Ignacego Krasickiego
49. Prawda o ludziach zapisana w bajkach – Aleksander Fredro	• wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, morał, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki • podaje różnice pomiędzy	• wskazuje i omawia morał w baje • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu zaprezentowanego w bajce

		bajką a baśnią			
50. Relacje międzyludzkie w krzywym zwierciadle	• wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki	• wskazuje i omawia moral w baje • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• redaguje bajkę
51. Jak korzystać ze słownika terminów literackich?	• odnajduje żądane hasło w słowniku terminów literackich	• przy redagowaniu tekstów korzystać ze słownika terminów literackich	• określa swoistość definicji słownikowych	• krytycznie ocenia pozyskane informacje	
52. Kompleksy	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i>	• określa tematykę fragmentu • wskazuje funkcję rodzaju narracji	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń • interpretuje zakończenie fragmentu	• uczestniczy w dyskusji na temat problematyki poruszonej we fragmencie
53. Jak dyskutować?	• wyjaśnia pojęcia: <i>dyskusja, teza, hipoteza, argument, przykład</i> • podaje różnice pomiędzy tezą a hipotezą, argumentem a przykładem	• formułuje tezę bądź hipotezę do podanego problemu	• formułuje argumentację do podanej tezy	• rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji • aktywnie uczestniczyć w dyskusji	
54. Jak przygotowuje wypowiedź o charakterze argumentacyjnym?	• wyjaśnia pojęcia: <i>teza, argumenty</i>	• formułuje tezę do podanych argumentów • wyjaśnia różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi • wskazuje w podanym tekście argumenty oraz przykłady	• formułuje argumentację do podanej tezy • wskazuje w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne	• tworzy argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej	

55. Jak nas widzą inni?	• relacjonuje treść fragmentu	• rozpoznaje wypowiedź jako tekst nieliteracki • charakteryzuje bohaterkę fragmentu	• określa temat i główną myśl tekstu	• odnosi doświadczenia bohaterki fragmentu do swoich	
56. Refleksja o sobie samym	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • wyjaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• interpretuje obraz w kontekście wiersza
57. Co już wiemy o nieodmiennych częściach mowy?	• wymienia nieodmienne części mowy	• wymienia cechy nieodmiennych części mowy • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych	• tworzy przysłówki od podanych przymiotników • rozpoznaje nieodmienne części mowy w tekście	• używa przysłówków w tekście • posługuje się przymkami i spójnikami w tekście	
58. Jaka funkcję pełnią wykrzyknik i partykuła?	• wyjaśnia pojęcia: <i>wykrzyknik i partykuła</i>	• wymienia cechy nieodmiennych części mowy: wykrzyknika i partykuły • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych	• wskazuje w tekście partykuły i wykrzykniki	• używa partykuł i wykrzykników w tekście	
59. Pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	• relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły <i>nie</i>	• odnajduje w tekście błędne zapisy <i>nie</i> z różnymi częściami mowy	• uzasadnia pisownię <i>nie</i> z różnymi częściami mowy w podanych przykładach	• stosuje zasady poprawnej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy we własnym tekście	
60. Użycie dwukropka	• relacjonuje zasady używania dwukropka	• wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropek	• uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach	• stosuje dwukropek we własnych tekstach	
61. Podsumowanie i powtórzenie	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>motto, apostrofa, bajka, moral, wypowiedź argumentacyjna, zasady dyskusji, nieodmienne</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<i>części mowy, pisownia wyrazów z nie, dwukropek</i>				
63. Odkrywanie świata	• opisuje obraz • określa miejsce, w którym znajdują się przedstawione postacie	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
64., 65., 66., 67. i 68. W pustyni i w puszczy Henryka Sienkiewicza	• wypowiada się na temat Henryka Sienkiewicza • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>powieść przygodowa</i>	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • charakteryzuje bohaterów • wskazuje funkcję pierwszoplanowych oraz drugoplanowych • wskazuje funkcję rodzaju narracji • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie	• określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści przygodowej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• przedstawia tło historyczne powieści • wskazuje elementy zgodne z prawdą historyczną oraz te, które jej przeczą
69. Postrzeganie Afryki	• wyjaśnia pojęcia: <i>mit, fakt, stereotyp</i> • relacjonuje treść artykułu	• określa temat i główną myśl tekstu	• przedstawia stereotypowy obraz Afryki	• konfrontuje przeczytane informacje z własnymi wyobrażeniami • wyjaśnia przyczyny zakorzenienia stereotypów na temat Afryki	• przygotowuje prezentację o wybranym państwie afrykańskim
70. Kodeks turysty	• relacjonuje treść fragmentu	• określa temat tekstu	• dzieli tekst na części tematyczne	• wypowiada swoją opinię na temat zasad przedstawionych w tekście	• przygotowuje prezentację na temat wybranego kraju i jego specyfiki
71. Podróż oczami poety	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wyjaśnia przyczynę zastosowania cudzołowności • określa nastrój utworu	• określa problematykę utworu • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• sporządza notatkę na temat jednego z miast przedstawionych w wierszu
72. Różne rodzaje muzeów	• wymienia rodzaje muzeów	• opisuje specyfikę poszczególnych muzeów	• wymienia znane sobie muzea i przypisuje je do podanych kategorii	• opisuje wybrane muzeum	• przygotowuje prezentację o różnych rodzajach muzeów
73. i 74. Co już wiemy o częściach zdania?	• wymienia części zdania	• charakteryzuje poszczególne części	• wskazuje w podanych zdaniach poszczególne	• przekształca zdania tak, aby zastosuje inny rodzaj	

		zdania	części	podmiotu	
75. Jak wyrażamy oczekiwania?	- wylicza rodzaje perswazji - definiuje perswazję	charakteryzuje poszczególne rodzaje perswazji	przyporządkowuje sposób wyrażania oczekiwań do sytuacji oraz osoby	formułuje różne sposoby wyrażania oczekiwań	
76. Znaki interpunkcyjne w dialogach	wymienia zasady stosowania interpunkcji w dialogach	wskazuje miejsca, w których należy postawić myślnik	rozpoznaje, jakich znaków brakuje w podanym tekście	tworzy dialog stosując zasady interpunkcyjne	
77. Jak urozmaicić wypowiedź twórczą?	- definiuje wypowiedź twórczą - wymienia elementy urozmaicające wypowiedź twórczą	redaguje dialog urozmaicający akcję podanego tekstu	wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające	redaguje wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające	
78. Wspomnienia z podróży	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wskazuje narratora	- określa tematykę fragmentu - charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu - wskazuje funkcję rodzaju narracji	- określa problematykę fragmentu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - ocenia relację państwa Bongrain z ich wakacyjnego wyjazdu	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	uczestniczy w dyskusji na temat sposobów relacjonowania swoich przeżyć
79. Pisownia wyrazów wielką i małą literą	wymienia zasady pisowni wielką i małą literą	zapisuje prawnie podane wyrazy	uzasadnia pisownię podanych słów	tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą	
80. i 81. Znajomość języków	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wskazuje narratora - wyjaśnia pojęcie: <i>scenariusz filmowy</i>	- określa tematykę fragmentu - charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu - wskazuje funkcję rodzaju narracji	- określa problematykę fragmentu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - wskazuje elementy komizmu	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń - redaguje scenariusz filmowy na podstawie podanego tekstu	redaguje oryginalny scenariusz filmowy na podstawie własnego pomysłu
82. Człowiek wobec przestrzeni	- referuje treść wiersza - określa rodzaj literacki - wskazuje podmiot liryczny	- wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję - określa nastrój utworu - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	- określa problematykę utworu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	- wyraża własny sąd na temat wiersza - interpretuje utwór	omawia obraz Bernta Groenvolda w odniesieniu do omawianego wiersza
83. Podsumowanie i powtórzenie	odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie	wykorzystuje najważniejsze konteksty	- wyciąga wnioski - określa własne	poprawnie interpretuje wymagany materiał	wykorzystuje bogate konteksty

	• posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść przygodowa, wyrażanie oczekiwań (perswazja), scenariusz filmowy, wypowiedź twórcza, pisownia wielką i małą literą, znaki interpunkcyjne w dialogach, części zdania</i>		stanowisko	• właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
85. Na skrzydłach fantazji	• opisuje obraz • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postać przedstawioną na obrazie	• omawia funkcję namalowanej przestrzeni • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • wyraża własny sąd o obrazie	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie
86. Widzenie świata	• relacjonuje treść fragmentu	• określa tezę postawioną przez autora • wymienia argumenty, którymi posłużył się autor	• wskazuje zabiegi, za pomocą których autor nawiązuje kontakt z czytelnikiem	• odnosi się do pytania postawionego na końcu tekstu	• podaje przykłady indywidualnego widzenia świata
87. Mowa muzyki	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>wyrazy dźwiękonaśladowcze</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wskazuje elementy fantastyczne we fragmencie	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• omawia obraz Mary DeLave w kontekście fragmentu
88. Ludzie muzyki	• wymienia profesje związane z muzyką	• opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu muzyki	• nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji	• omawia specyfikę muzyki jako dziedziny sztuki	
89. Koncert Wojckiego	• streszcza fragment • omawia świat przedstawiony fragmentu	• wymienia etapy, na które można podzielić <i>Koncert Wojckiego</i> • wskazuje środki stylistyczne	• charakteryzuje język fragmentu • omawia funkcję środków stylistycznych	• wymienia cechy wpływające na melodyjność fragmentu • wyraża własną opinię o fragmencie	• wskazuje teksty kultury, w których muzyka pełni istotną rolę
90. Pisownia <i>ą, ę</i> oraz <i>om, on, em, en</i>	• wymienia zasady pisowni <i>ą, ę</i> oraz <i>om, on, em, en</i>	• uzupełnia wypowiedź podanymi czasownikami w odpowiednich formach	• wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów	• tworzy tekst z użyciem poprawnych form	

91., 92., 93., 94. i 95. John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i>	• relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>powieść fantasy</i>	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst	• określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści <i>fantasy</i> w utworze • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi	• omawia inny tekst kultury w konwencji <i>fantasy</i> • porównuje książkę z filmem Petera Jacksona
96. Jak redaguje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy?	• definiuje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	• proponuje alternatywne zakończenie wybranej legendy lub baśni	• tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego	• tworzy opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	
97. Wyobraźnia	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• charakteryzuje problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu	• uczestniczy w dyskusji na temat funkcji wyobraźni w życiu
98. Pamiętny dzień	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu • wyjaśnia funkcję rodzaju narracji • wskazuje elementy fantastyczne	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje uosobienie oraz wyrazy dźwiękonaśladowcze i określa ich funkcje	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat powodów czytania książek
99. Zagadka Mony Lisy	• relacjonuje treść fragmentu	• opisuje obraz Leonarda da Vinci • wymienia propozycje interpretacji obrazu Leonarda da Vinci	• określa główną myśl tekstu	• interpretuje ostatnie zdanie tekstu • wypowiada się na temat zaprezentowanych wariacji na temat obrazu <i>Mona Lisa</i>	
100. Co już wiemy o wypowiedzeniach?	• przedstawia podział wypowiedzeń	• wskazuje typy wypowiedzeń w tekstach	• łączy wypowiedzenia tak, aby powstały zdania	• zdania pojedyncze nierozwinięte przekształca	

		• przekształca równoważniki zdań w zdania	złożone	w zdanie pojedyncze rozwinięte	
101. Jak łączą się wyrazy w zdaniu	• wymienia rodzaje związków wyrazowych	• definiuje rodzaje związków wyrazowych	• w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki wyrazowe • wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu	• klasyfikuje związki wyrazowe	
102. Przecinek w zdaniu pojedynczym – przypomnienie wiadomości	• wymienia zasady stosowania przecinka w zdaniu pojedynczym	• w zdaniu wskazuje miejsca, w których powinien być przecinek	• koryguje zdania pojedyncze pod kątem interpunkcji	• tworzy teksty poprawnie stosując przecinki	
103. Podsumowanie i powtórzenie	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>podtytuł, wyrazy dźwiękonaśladowcze, środki stylistyczne (poetyckie), opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy, pisownia q, ę oraz en, em, on, om, przecinek w zdaniu pojedynczym, różne rodzaje wypowiedzeń, związki wyrazowe, wyrazy poza związkami</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
105. A było to dobre	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci	• interpretuje funkcję użytych barw • przedstawia skojarzenia związane z obrazem	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje wymowę obrazu • wyraża własny sąd o obrazie	• porównuje obraz z innymi tekstami kultury przedstawiającymi podobną problematykę
106. i 107. Co było na początku?	• relacjonuje treść fragmentu • porządkuje informacje zaprezentowane w tekście • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, Księga Rodzaju</i>	• omawia relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem we fragmencie • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia Boga • wyjaśnia funkcję powtórzeń w tekście • nazywa wrażenia, jakie	• wyraża własny sąd na temat fragmentu • interpretuje wiersz • wyraża własny pogląd na temat wiersza	• porównuje sposób ukazania stworzenia świata w Biblii i w mitologii

	• relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny	wierszu • wskazuje środki stylistyczne w wierszu	wzbudza w nim czytany tekst • omawia sposób przedstawienia Boga w wierszu • określa problematykę utworu • omawia funkcję środków stylistycznych w wierszu		
108. Pierwsi ludzie	• relacjonuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, raj, Eden, związek frazeologiczny</i>	• określa temat i główną myśl fragmentu • odnosi opis Anny Kamieńskiej do pierwowzoru biblijnego	• omawia sposób przedstawienia Boga we fragmencie	• interpretuje znaczenie wyrażen niedosłownych	• w kontekście przeczytanego fragmentu omawia obraz Erastusa Salisburyskiego
109. Punkt widzenia	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i>	• omawia sposób w jaki fragmenty odnoszą się do Biblii • charakteryzuje bohaterów fragmentu • określa temat fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi sposób przedstawienia Adama i Ewy do stereotypów dotyczących płci • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat: <i>Skąd się biorą różnice w naszym postrzeganiu rzeczywistości?</i>
110. Motywy biblijne	• wymienia motywy biblijne obecne w kulturze	• omawia pochodzenie wskazanych motywów biblijnych • wymienia związki frazeologiczne pochodzące z Biblii	• wyjaśnia znaczenie oraz pochodzenie oraz znaczenie związków frazeologicznych pochodzących z Biblii	• odnajduje motywy biblijne w tekstach kultury	• przygotowuje prezentację na temat wybranego motywu biblijnego
111. Czy ziarno wyda plon?	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i>	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn dla których Jezus z Nazaretu posługiwał się przypowieściami • omawia obraz Vincenta van Gogha w kontekście omawianej przypowieści
112. Ludzka dobroć	• relacjonuje treść	• określa tematykę	• formułuje przesłanie	• odnosi wydarzenie	• uczestniczy w dyskusji

	przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i>	przypowieści • omawia zachowanie bohaterów fragmentu	przypowieści	opisane we fragmencie do własnych doświadczeń	na temat okazywania współczucia i pomocy w codziennym życiu
113. Korzystanie z talentu	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i>	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat wykorzystywania swoich możliwości
114. Wartość przygotowań	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i>	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat okoliczności, w których należy zachować przezorność
115. Dobroczynia ludzkości	• relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Olimp, Prometeusz, Zeus</i>	• charakteryzuje bohatera fragmentu • określa tematykę fragmentu • podaje cechy mitu w podanym fragmencie • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • porównuje początki ludzkości przedstawione w Biblii i w mitologii	• wypowiada się na temat najważniejszych bogów greckich
116. i 117. Siła miłości	<i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i> • relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Tartar</i> Leopold Staff, <i>Odys</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje adresata lirycznego	<i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i> • charakteryzuje bohaterów fragmentu • określa tematykę mitu • wskazuje cechy mitu w podanym fragmencie Leopold Staff, <i>Odys</i> • określa temat wiersza • wskazuje środki stylistyczne	<i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i> • określa problematykę mitu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst Leopold Staff, <i>Odys</i> • określa problematykę wiersza • omawia funkcję środków stylistycznych • określa nastrój wiersza	<i>Mit o Orfeuszu i Eurydyce</i> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach Leopold Staff, <i>Odys</i> • wyraża własny sąd na temat wiersza • wypowiada się na temat Odyseusza • interpretuje utwór	• uczestniczy w dyskusji na temat tez postawionych w wierszu Leopolda Staffa
118. W świecie mitów	• wymienia najważniejsze postacie z mitologii	• opisuje najważniejsze postacie z mitologii	• wskazuje teksty kultury współczesnej, w której obecne są motywy biblijne	• omawia przyczyny wpływu mitologii na kulturę wieków późniejszych	• przedstawia wybrany tekst kultury zawierający odwołania do mitologii
119. Jan redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści?	• zdefiniuje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	• proponuje alternatywne zakończenie wybranego mitu lub przypowieści	• redaguje plan wydarzeń opowiadania twórczego	• redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści	

120. Zasady postępowania	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów utworu	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat konieczności przestrzegania zasad
121. Tolerancja	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • określa funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu	• uczestniczy w dyskusji na temat wartości nadających życiu sens
122. Użycie nawiasu	• relacjonuje zasady używania nawiasu	• wyjaśnia, dlaczego w podanym tekście zastosowano nawiasy	• uzupełnia podany tekst o nawiasy	• redaguje tekst z użyciem nawiasów	
123. Radość obdarowywania	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora • wyjaśnia pojęcie: <i>powieść obyczajowa</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje narratora oraz bohaterów fragmentu	• określa problematykę fragmentu • nazywa emocje, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu poruszonego we fragmencie
124. Pisownia wyrazów obcych	• wymienia sposoby zapisywania wyrazów obcego pochodzenia	• uzupełnia podany tekst odpowiednią formą wyrazu obcego	• uzupełnia podany tekst właściwie zapisanymi słowami obcego pochodzenia	• stosuje oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych	
125. Jak rozpoznaje zdania złożone współrzędnie i podrzędnie?	• definiuje zdanie złożone • wymienia cechy zdań złożonych współrzędnie i zdań złożonych podrzędnie	• rozpoznaje zdania złożone współrzędnie • rozpoznaje zdania złożone podrzędnie	• nazywa rodzaje zdań złożonych	• wykonuje wykresy zdań złożonych	
126. Jak rozpoznaje typy	• wymienia cechy różnych	• rozpoznaje poszczególne	• tworzy i zapisuje zdania	• wykonuje wykresy zdań	

zdań złożonych współrzędnie?	typów zdań współrzędnych	typy zdań złożonych współrzędnie	złożone współrzędnie		
127. Podsumowanie i powtórzenie	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>powieść obyczajowa, pamiętnik, przypowieść, powtórzenie, opowiadanie twórcze na podstawie mitu lub przypowieści, pisownia wyrazów obcych, użycie nawiasu, zdanie złożone, zdanie złożone podrzędnie, zdania złożone współrzędnie (łącznie, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe)</i>	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
129. Spotkania z naturą	• opisuje obraz • nazywa barwy użyte przez malarza	• omawia kompozycję obrazu • charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia zwierząt • nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz	• formułuje problem przedstawiony na obrazie • interpretuje funkcję barw • interpretuje tytuł obrazu • wyraża własny sąd o obrazie	• porównuje obraz z innymi tekstami kultury poruszającymi podobną problematykę
130. Zdziwienie światem	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie tytułu	• wymienia zaobserwowane przez siebie cuda natury
131. Uczucia zwierząt	• referuje treść artykułu	• wskazuje cechy artykułu prasowego w tekście • określa temat tekstu	• określa główną myśl tekstu • odróżnia informacje o faktach od opinii • wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule	• wyraża własny sąd o temacie artykułu • wypowiada się na temat ostatniego zdania w artykule	• uczestniczy w dyskusji na temat sposobu traktowania zwierząt przez ludzi

132. Człowiek w cywilizowanym świecie	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	• określa problematykę utworu • wyjaśnia funkcję środków stylistycznych • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • charakteryzuje nastrój utworu	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje utwór	• uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na człowieka
133. Co dziedziczymy?	• referuje treść komiksu • wyjaśnia pojęcie: <i>komiks</i> • omawia świat przedstawiony	• określa temat utworu • charakteryzuje bohaterów komiksu	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie budzi w nim komiks • wskazuje wartości zaprezentowane w komiksie	• interpretuje zakończenie komiksu • charakteryzuje komiks jako tekst kultury, wskazuje charakterystyczne dla niego cechy	• uczestniczy w dyskusji na temat wpływu przemian cywilizacyjnych na życie człowieka
134. Jak redaguje list oficjalny?	• definiuje list oficjalny	• wymienia części, z których składa się list oficjalny • wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego	• przekształca podaną wiadomość w list oficjalny • koryguje podany przykład listu oficjalnego	• redaguje list oficjalny	
135. Jak kulturalnie się porozumiewać?	• wymienia cechy języka potocznego • wymienia elementy składające się na etykietę językową	• wyjaśnia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej a w jakich – nieoficjalnej odmiany języka	• wskazuje różnice pomiędzy językiem mówionym a językiem pisany	• posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji	
136. Co już wiemy o głoskach i sylabach?	• odróżnia głoski od liter • dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski	• definiuje głoski, sylaby i litery	• odróżnia spółgłoski miękkie od twardych	• wskazuje słowa, w których litera <i>i</i> oznacza tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę	
137. Jak rozróżnić głoski dźwięczne i bezdźwięczne oraz ustne i nosowe?	• wymienia cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych • wymienia cechy głosek ustnych i nosowych	• wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne w podanych wyrazach • wskazuje głoski ustne i nosowe w podanych wyrazach	• odróżnia głoski dźwięczne od bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych	• wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście	
138. Jak akcentować wyrazy? Jak intonować zdania?	• wymienia sytuacje, kiedy akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca	• identyfikować akcent paroksytoniczny jako dominujący w języku polskim	• wskazuje akcent w podanych wyrazach	• czyta podany tekst poprawnie akcentując wszystkie wyrazy	

	definiuje słowo: <i>intonacja</i>				
139. i 140. Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h	wymienia zasady pisowni ó i u, rz i ż oraz ch i h	uzupełnia podane słowa odpowiednimi literami	- podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię - poprawnie zapisuje podane słowa	tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h	
141. Człowiek i natura	- referuje treść wiersza - określa rodzaj literacki - wskazuje podmiot liryczny	- wskazuje środki stylistyczne - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego - omawia sytuację liryczną	- określa problematykę utworu - określa funkcję środków stylistycznych - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - określa nastrój utworu	- wyraża własny sąd na temat wiersza - interpretuje utwór	wskazuje inne teksty kultury mówiące o sposobie postrzegania natury przez człowieka
142. Jak poprawnie używa średnika?	wyjaśnia, do czego służy średnik w wypowiedziach	wyjaśnia, w jakim celu został użyty średnik we wskazanym tekście	uzupełnia podany tekst średnikami	układa tekst z zastosowaniem średników	
143. Walka z plastikiem	referuje treść fragmentu	- wskazuje we fragmencie cechy artykułu prasowego - określa temat tekstu	- określa główną myśl tekstu - omawia funkcję śródtytułów - odróżnić informacje o faktach od opinii - wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule	- wyraża własny sąd o temacie artykułu - wyjaśnia, w jakim celu autor przywołuje dane wyrażone liczebnikami	omawia fotografię umieszczoną w podręczniku w kontekście przeczytanego artykułu
144. Podsumowanie i powtórzenie	- odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie - posługuje się terminami i pojęciami: <i>list oficjalny, pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h, średnik, głoski (spółgłoski miękkie i twarde, funkcje litery i, głoski dźwięczne i bezdźwięczne, głoski ustne i nosowe), wymowa (zasady akcentowania, zasady intonacji)</i>	wykorzystuje najważniejsze konteksty	- wyciąga wnioski - określa własne stanowisko	- poprawnie interpretuje wymagany materiał - właściwie argumentuje - uogólnia, podsumowuje i porównuje	- wykorzystuje bogate konteksty - formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
146. Kartki z kalendarza	- opisuje obraz - nazywa barwy użyte	omawia kompozycję obrazu	wskazuje problem przedstawiony na obrazie	formułuje problem przedstawiony na obrazie	uczestniczy w dyskusji na temat sztuki w

	przez malarza	wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci	nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz	- interpretuje funkcję barw - interpretuje tytuł obrazu - wyraża własny sąd o obrazie	przestrzeni publicznej
147. 11 listopada – Narodowe Święto Niepodległości	- referuje treść fragmentu - wyjaśnia pojęcie: <i>patriotyzm</i>	- określa temat fragmentu - formułuje w punktach, na czym polega współczesny patriotyzm	- określa główną myśl tekstu - wskazuje i nazywa wartości opisane w tekście	- omawia funkcję porównania do ogrodnika - wyraża własny sąd o temacie artykułu	uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów postrzegania słowa: <i>patriotyzm</i>
148. 24 grudnia – Wigilia świąt Bożego Narodzenia	referuje treść wiersza	- określa temat utworu - wypowiada się na temat specyfiki wiersza Ludwika Jerzego Kerna	omawia funkcję epitetów	- wyraża swoją opinię na temat wiersza - omawia symbolikę ozdób choinkowych	uczestniczy w dyskusji na temat różnych sposobów świętowania Bożego Narodzenia
149. 14 lutego – walentynki	- relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń - omawia elementy świata przedstawionego - wskazuje narratora	- określa tematykę fragmentu - charakteryzuje narratora oraz bohatera fragmentu - nazywa emocje, których doświadcza bohater	- określa problematykę fragmentu - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	- wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach - odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn negatywnego nastawienia do walentynek
150. 2 kwietnia – Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci	referuje treść listu	- określa temat listu - wylicza, z czego składa się wyobraźnia według autorki listu	wyjaśnia sformułowania metaforyczne użyte w liście	- omawia problematykę listu - wyraża własny sąd o treści listu	omawia książki, które najintensywniej zapadły mu w pamięć
151. Wielkanoc	- referuje treść wiersza - określa rodzaj literacki - wskazuje podmiot liryczny	- wskazuje środki stylistyczne - wypowiada się na temat podmiotu lirycznego	- określa problematykę utworu - wyjaśnia funkcję środków stylistycznych - nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst - określa nastrój utworu	- wyraża własny sąd na temat wiersza - interpretuje utwór	przedstawia różne sposoby świętowania Wielkanocy

mgr Anna Jankowska

